

Det kongelige Nærings- og
fiskeridepartement
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Høringsuttalelse - Innføring av distriktskvoteordning for torsk

Finnmark fylkeskommune viser til høringsbrev av 18.07.17 vedr. forslag om innføring av distriktskvoteordning for kvoteårene 2018 og 2019, med svarfrist 29.08.17.

Som følge av kort høringsprosess og svarfrist i tilknytning til fellesferien, utelukker dette behandling av saken i politisk utvalg i Finnmark fylkeskommune. På vegne av Finnmark fylkeskommune gir fylkesordføreren innspill til høringsnotatet.

Innledningsvis påpeker fylkesordfører at distriktskvoter har vært benyttet tidligere, og viser i denne sammenhengen til distriktskvotene rettet inn mot trålerflåten (pliktsystemet) som var beregnet for samme formål. Det er slått fast, både i høringsnotatet og ekspertutvalgets rapport om pliktsystemet, at dette har hatt liten effekt og i liten grad har fungert etter sin hensikt. Fylkesordfører er av den oppfatning av at historien gjentar seg, og stiller spørsmålsteget ved at «distriktskvotene» som allerede er gitt gjennom leveringspliktene ikke er tema – spesielt med tanke på spørsmålet omkring hvor den eventuelle kvoten skal hentes fra, eller hvordan ordningen skal følges opp med tanke på kontroll og tilsyn. Videre stiller fylkesordfører spørsmålsteget ved at «*Departementet vil primært prioritere fiskeforedlingsanlegg i Gamvik kommune.*», og viser følgelig til at forslaget bærer preg av å være utløst av etableringen til Arne Hjeltnes.

Med bakgrunn i strukturkvoteordningen med påfølgende økninger av kvotetak, er det i dag færre fartøyeiere som har hånd om en større andel av fiskekvotene og fellesskapets fiskeressurser. Oppheving av fylkesbinding og åpning for kjøp og salg av kvoter de siste årene har videre medført at verdien av kvotene har hatt en markant økning, noe som gjør at de færreste har mulighet for å erverve seg disse kvotene. Slik fylkesordfører observerer det, har regjeringen lagt til rette for at kvotegrunnelaget i Finnmark er betydelig redusert som følge av overnevnte. Det vises her til at ett år etter at fylkesbindingene på fiskekvoter ble erstattet av ei grense mellom nord og sør, så er det 37 færre kvoter i Finnmark. Netto tilsvarer dette vel 2000 tonn torskefisk. Bare førstehåndsverdien av de tapte fiskerettighetene for torsk er estimert på omlag 40 millioner i året med dagens priser. I tillegg kommer verdien av andre fiskeslag som sei og hyse.

I denne sammenhengen mener fylkesordfører først og fremst at det bærer galt av sted og at noe må gjøres med hele kvotesystemet. På den annen side mener fylkesordfører at det er disse forholdene som taler for en eventuell distriktskvote, og ikke at det kommer eksterne investorer og en ny aktør utenfra fylket som ønsker å etablere fiskeforedlingsanlegg i Gamvik kommune.

Det synes urimelig at en distriktskvote skal baseres på en enkelt etablering, og at dette medfører prioriteringer fremfor de som allerede er etablert, og som har bygd seg opp uten slike fortrinn. Dette er etter fylkesordførers oppfatning konkurransevridende og uheldig.

Fylkesordfører mener primært at utfordringen som departementet i dag ønsker å løse ved innføring av nok en distriktsordning, kan gjøres ved å ta tak i pliktsystemet. Fylkesordfører viser til at fiskerimyndighetene har anledning til å gjøre nødvendige grep i henhold til havressursloven, deltakerloven og forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketrållatelse.

Fylkesordfører er imidlertid av den oppfatning at den negative kvoteutviklingen for Finnmark kan forsvare en distriktskvoteordning. Fylkesordføreren forutsetter følgelig at en eventuell distriktskvoteordning for kvoteårene 2018 og 2019 må inkludere hele Finnmark som distrikt. Videre forutsettes det at det legges opp til like konkurransevilkår for aktørene i Finnmark, for både de som kan levere og motta fersk fisk på høsten. I denne sammenhengen ansees det naturlig at helårsfiskere prioriteres. Sekundært bør kvoten forbeholdes lukket gruppe i Finnmark, da dette kan bidra til å sette en demper for ytterligere kvotesalg ut av fylket. Det må videre være en forutsetning og en selvfølge at en eventuell distriktskvote tas fra andelen leveringspliktig råstoff til Finnmark som torsketrålerne disponerer i dag. Det synes svært urimelig at andre kvote- eller lengdegrupper, både i Finnmark og nasjonalt, skal betale prisen i form av redusert fangstgrunnlag. Fylkesordfører forutsetter videre at dette er en tidsbegrenset ordning for kvoteårene 2018 og 2019, og som følgelig ikke under noen omstendigheter kan frigis eller omsettes på et senere tidspunkt.

Avslutningsvis viser fylkesordfører til at et alternativ til distriktskvote er etablering av en regional kvotebank som kan bidra til å sikre ringvirkninger og aktivitet i Finnmark på lang sikt.

Vadsø 29. august 2017

Runar Sjøstad
fylkesordfører

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.